

Naam: Y.J.M. Timmerhuis en A.S.M. Kamphuis
Datum: 20 november 2018
Team/teamonderdeel: SL Advies/Strategie
Telefoonnummer: 541970

Collegevoorstel

Onderwerp	Onderwijsachterstandenbeleid
Advies	Bespreekstuk
Is er een uiterste behandeldatum?	Ja, 04 december 2018
Hoofdpogave	Hoofdtakveld Onderwijs
Portefeuillehouder	A.L. Langius
Openbaar	Openbaar
Raadsvoorstel of raadsbrief	Raadsbrief

Toelichting voor de openbare besluitenlijst:

Jaarlijks ontvangt de gemeente Almelo van het Rijk een specifieke OAB-uitkering voor het bestrijden en voorkomen van onderwijsachterstanden in de Nederlandse taal en het voorkomen van segregatie en het bevorderen van integratie. Het Rijk hanteert een cyclus van vier jaar voor het toekennen van deze middelen en in januari 2019 start de nieuwe OAB-periode 2019 – 2022. Het Rijk heeft de gemeente Almelo voor 2019 een bedrag toegekend van € 3.311.448,=. Deze specifieke uitkering moet de gemeente inzetten voor een aantal wettelijke taken op gebied van onderwijsachterstanden, waaronder Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE). Via dit besluit stelt het college een meerjarig incidenteel project in voor de uitvoering van activiteiten op het gebied van onderwijsachterstanden.

Voorgesteld besluit

1. Voor de uitvoering van het onderwijsachterstandenbeleid een meerjarig incidenteel project in de stellen voor de periode van 2019 - 2022. Dit te dekken uit de in de periode 2019 - 2022, jaarlijks door het Rijk beschikbaar gestelde specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid, voor 2019 groot € 3.311.448, =.
2. De raad voor te stellen de programmabegroting 2019 bij verzamelbesluit aan te passen;
3. De raad, via bijgevoegde raadsbrief te informeren, over de uitvoering van het onderwijsachterstandenbeleid in de periode 2011-2018.

Inleiding

Jaarlijks ontvangt de gemeente Almelo van het Rijk een specifieke OAB-uitkering voor het bestrijden en voorkomen van onderwijsachterstanden in de Nederlandse taal en het voorkomen van segregatie en het bevorderen van integratie. Het Rijk hanteert een cyclus van vier jaar voor het toekennen van deze middelen en in januari 2019 start de nieuwe OAB-periode 2019 – 2022. Vanaf 2019 hanteert het Rijk een nieuwe verdeelsystematiek voor de toekenning van deze middelen. De gewichtenregeling is vervangen door een jaarlijks door CBS bepaalde achterstandsscore van elke gemeente. De gemeente Almelo heeft van het Rijk voor 2019 een voorlopige toekenningsbeschikking ontvangen van € 3.311.448, =.

Deze geormerkte middelen moet de gemeente inzetten voor een aantal wettelijke taken, waaronder Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE), de kwaliteit VVE en de uitbreiding van het aantal VVE-uren per kind van 10 naar 16 uur per week.

Via dit besluit wordt het college gevraagd om een meerjarig incidenteel project in te stellen voor de uitvoering van activiteiten op het gebied van onderwijsachterstanden en dit krediet te dekken uit de jaarlijks door het Rijk beschikbaar gestelde specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid.

Vervolgens wordt voorgesteld om de gemeenteraad te informeren, via bijgevoegde raadbrief, over het uitgevoerde onderwijsachterstandenbeleid in de periode 2011-2018.

Beoogd effect

- 1.1. Geld beschikbaar te stellen voor continuïteit in de uitvoering OAB-beleid.
Met ingang van 2019 start de nieuwe OAB-periode voor 4 jaar. Ondanks deze nieuwe periode blijven de wettelijke taken grotendeels hetzelfde maar moet het aanbod VVE worden uitgebreid van 10 naar 16 uur. Momenteel wordt door de kindpartners gewerkt aan een gezamenlijke visie m.b.t. het jonge kind in Almelo voor de periode 2019-2022. We zitten nu in een overgangperiode en daarom is het van belang dat de middelen beschikbaar worden gesteld om de continuïteit van het VVE aanbod te borgen.
- 1.2. Instellen van een meerjarig krediet /project voor de planperiode 2019-2022
3. De raad te informeren over de uitvoering OAB in de periode 2011-2018.

Argumenten voor

- 1.1. *Als middelen niet beschikbaar worden gesteld, kunnen de huidige activiteiten niet worden uitgevoerd en is de kwaliteit van de VVE niet gewaarborgd.*
- 1.2. *De uitvoering OAB past binnen de door de gemeenteraad geformuleerde (strategische) doelstellingen uit de programmabegroting.*

Kanttekeningen

1. *In 2019 wordt gestart met de uitbreiding van het aantal VVE uren.*
Dit vergt meer inzet van financiële middelen waardoor een herverdeling van middelen over de activiteiten OAB noodzakelijk is. Deze herverdeling van middelen gaat in overleg met de kindpartners en kan pas vanaf augustus 2019 plaatsvinden. In het eerste kwartaal van 2019 komt hierover meer duidelijkheid.

Alternatieven

1. *Er zijn geen alternatieven.*
De gemeente heeft de wettelijk taak rondom het bestrijden van onderwijsachterstanden. Als wij deze niet uitvoeren en de geormerkte middelen niet worden besteed aan OAB vordert het Rijk deze middelen terug.

Kosten, opbrengsten, dekking en preventief toezicht

De OAB-middelen van het Rijk zijn geormerkte middelen. Als deze niet rechtmatig worden besteed, zal de gemeente dit moeten terugbetalen aan het Rijk. Verantwoording vindt jaarlijks plaats via de SiSa bijlage bij de jaarrekening.

De inzet van de middelen is budgettair neutraal. Voor de periode van 2019-2022 ontvangt de gemeente jaarlijks een specifieke uitkering die aangewend wordt voor activiteiten t.b.v. Onderwijsachterstandenbeleid. Het is niet de bedoeling om jaarlijks meer te besteden dan de specifiek uitkering.

Preventief toezicht

Er is sprake van lastenuitzettingen ten opzichte van de (nog door GS te beoordelen) begroting 2019. De lastenuitzetting wordt gedekt uit een door het Rijk beschikbaar gestelde specifieke uitkering. Bij het ambtelijk vooroverleg is aangegeven dat de begroting 2019 nog door GS moet worden beoordeeld. Bij voortzetting van het preventieve toezicht worden t.a.v. de goedkeuring van deze lastenuitzetting op voorhand geen problemen verwacht. De formele toetsing door GS (ingeval van voortzetting preventief toezicht) vindt dan achteraf plaats op het moment dat het budget daadwerkelijk beschikbaar wordt gesteld in 2019.

Uitvoering

De OAB-periode 2011-2018 loopt binnenkort af en via de bijgevoegde raadsbrief en een werkbezoek van de raad op 11 december 2018 bij het IKC Sluitersveld wordt de raad geïnformeerd over het uitgevoerde OAB-beleid.

Vervolg 2019-2022

Sinds de zomer 2018 zijn kindpartners met elkaar in gesprek over een herijking van de gezamenlijke visie m.b.t. het jonge kind in Almelo voor de periode 2019-2022. Dan start de nieuwe periode OAB met aanvullende wettelijke taken, waaronder het verhogen van het aantal VVE-uren per kind van 10 naar 16 uur per week vanuit de preventiegedachte willen we in de komende periode meer investeren in de verbinding met jeugdzorg. Dit traject maakt deel uit van het programma zorg. Naast de drie grote onderwijsbesturen zijn bij de herijking ook de voorschoolse partners, de Jeugdgezondheidszorg, welzijnsorganisatie Avedan en de wijkteams betrokken.

Inmiddels zijn een gezamenlijke visie en strategische doelstellingen voor het jonge kind in Almelo benoemd en is input voor de operationele doelstellingen opgehaald bij de professionals op de werkvloer. Deze visie sluit aan bij de ambitie van het college die in het coalitieakkoord als volgt is verwoord: "Het versterken van preventie bij het jonge kind door te investeren in opvoedondersteuning, vroegsignalering en de relatie onderwijs-jeugdzorg." Ook de motie van de gemeenteraad (begroting, 1 november 2018) over een Kansrijke Start wordt meegenomen in dit proces.

In het eerste kwartaal van 2019 worden in een collegevoorstel de visie, strategische doelstellingen en de samenwerkingsstructuur tussen de kindpartners ter besluitvorming aan u voorgelegd.

Bijlagen

Inkomend/ 88028: Beschikking specifieke uitkering OAB 2019
Raad /5205: Raadsbrief

Procesinformatie

Intern overleg

De inhoud van deze nota is afgestemd met financiën.

Afstemming met portefeuillehouder

De nota is besproken met de wethouder op 22 november 2018 en is akkoord bevonden

Directie-advies

B&W voorstel standaard

Communicatie over het besluit

Reguliere persconferentie